77

1104/3

Acte unich

Entre dos fochs.

Joguina en 1 acte, engiponada per J. G.

2082

1887

Personatjes.

Dª Paca – 26 anys
D. Lleó -- 40 "
Benet ---- 22 "

L'acció passa en Barcelona

Época actual

Acte únich

Sala pobre, amoblada molt modestament. Una taula pintada á un costat, ab un tinter gran de terrissa y plomas d'oca: uns quants llibres encuadernats ab pergamí y algúns plechs de papers encarpetats. Porta de entrada al fondo: una finestra á la dreta del espectador que dona á l'escala: á l'esquerra una porta en 1er terme que figura una habitació y al costat una altre porta que dona á la cuina y que's comunican entre si.

La taula deu estar cuberta ab un tapete gran d'indiana.

Escena 1ª

Al aixecarse l'teló s'obra la porta del fondo y apareix Benet ab capa y barret de moda antigua y un paraigua gran de cotó tot mullat: un llibre gran y un plech de papers.

Benet = Ajá... já!... ya soch á casa!
¡Vaya una manera de plourer!..
¡Y ab lo vent que fa lo paraigua
sols serveix d'estorb. – Bons
se m'hauran posat aquets pa-
pers!.. (deixantlos sobre la taula.)
No... encara!.. están sechs: gracias
al molt cuidado qu'he tingut.
Deixam penjar ~~la capa y l'som~~

~~treuré~~ l' barret y la capa y aixis que s'assequi l' fanch, hi daré una bona respallada.

(Posantho en lo penja robas, que hi ha prop la finestra.)

Ara extendré l' paraigua y á treballar desseguida, que ab la ditxosa pluja he perdut molt temps. (extent lo paraigua en un costat.)

Vamos!.. ya tenim una altre rafola fora de puesto!.. l' millor dia m' enfonso sens adonarmen.

La senyora Cuyas no pensa mes que en cobrar mesadas y fa dos anys que m' esclamo inutilment.

Está vist, no 's pot tractar ab

donas!.. Ja faig bé jo qué 'n fujo com dé l'esca del pecat. — ¡Dimontri de sabatas!... y com m'apretan! Está clar, ab la mullena!.. — L'bestia del sabaté está enamorat dels meus peus y cada vegada me las fa mes estretas. Vaig á posarme las de simolssa y entre tant se m'assecarán aquestas.

(entra per la primera porta dreta.)

Escena 2ª

Entra D. Lleó pel fondo ensumant y mirant per terra, ab una botina de dona á la ma.

D. Ll. — Aixó es inaguantable!.. Amagát

tras los vidres del balcó de casa l'
he vista què's ficaba en aquesta
escala.—Aquí deu viurer lo
seductor!.. Si, no hi ha dupte:
aquestas son las sevas trepitja-
das. (ensumant) Las conech ab l'
olór.—Ah, perjura! t'he cu-
llit infraganti y t' prometo que
no escaparás de las garras del
teu Lleó.—(inspeccionant l'cuarto)
Aquet local respira molta
miseria y ella te ls gustos
molt refinats.—Si hauré
equivocat l' pis.—Pero no, no...
aquesta farum... (torna á ensumar)
aquestas trepitjadas... asseguremnos.

(Va colocant la botina sobre l'
mullat de las trepitjadas.)

Escena 3ª

D. Lleó y Benet.

(que surt ab un gech curt y sabatas de simolssa)

Benet = Ajá, já!.. aixó es estar al cel! ¡Quin descans es anar ample de calsát!

(Repara ab D. Lleó.)

Ay, ay! que busca aquest home?

D. Lle = No hi ha mes! son las sevas trepitjadas!..

Benet = (Ah!.. deu ser l'mestre de casas que ve á mirarse las rajolas.)
Deu lo guárt!

D. Lleó = (aixecantse depressa)

Ell!.. L'seductor!..

(contemplantlo ab ira y despreci)

¡Vaya un tipo!

Benet = Voste deu venir per una reparació?

D. Lleó = (Llamp de Deu!.. J m'provoca!)

(procurant reprimirse)

Si senyó, per axó vinch.

Benet = Es cosa molt antigua y ya era hora de que se m'atenguès.

D. Lleó = Es a dir que m'esperaba?

Ben = J tant!.. si tarda mes ya estaba decidit á buscarme un altre acomodo.

D. Lleó = (No sé com puch contenirme?)

Benet= Vosté dirá si tinch ó no rahó.
Ja cuatre anys qu'estém en
relacions, y á pesar de contí-
nuas queixas hasta ara no
s'ha recordat...

D. Lle= (Ah!.. ell mateix ho confesa!)

Benet= A fé que quant cau l'plasso
no s'entent pas de rahons fins
que está satisfeta.

D. Lleo= (¡Quin home mes cinich!)
Es á dir que van á plassos?

Ben= Vaya! cada mes vinch obligat
á correspóndrerli:

D. Lleo= (Si, vamos!.. un carinyo mensual!)

Benet= Y aixó qu'á vegadas un home
no s' troba en bona disposició:

D. Lle = (Y ab quina desfachatés ho conta!)

Benet = Vosté deu ser l'encarregat de...

D. Lle = Si senyó: yo soch... l'editor responsable!

Benet = Si, si... comprench. L'apoderat de la senyora.

D. Lle = Y algo mes. Soch l'marit.

Benet = (atmirat) Oh!.. celebro molt!.. Y miris... men alegro!. Ja estaba cansat de tractar ab ella, y tindré mes gust d'entendrem d'aquí endevant ab vosté.

D. Lleo = (esplotant) Miserable!.. ¿Per qui m'ha pres vosté? - Sab qu'es un poca vergonya de primera?

Benet = (espantat) Que diu ara?

D. Lleo = Ja pot ferla sortir desseguida.

Benet = Per Deu!.. no cridi!

D. Lleo = (amenasantlo ab l' bastó.)

No m' exasperi!

Benet = (tremolant) ¡Aquest home está trastocat!

D. Lleo = (agafantlo pel coll)

Me la vol entregar ó no?

Ben = Ay!.. ay!.. no 'm fassi mal! (Si vindrá á robarme?) Pero que vol que li entregui?

D. Lle = La meva dona que ha entrat fa poch en aqueixa habitació.

Benet = Pero Sant Cristiá!.. Si yo no gasto aquesta classe d' articles!

D. Lleo= Que's pensa que mi mano l'dit?

Bene= No senyó... no crech que tinga aquet vici.

D. Lleo= No s'burli!.. de lo contrari no responch de mi. (amenasantlo) ¡Sembla imposible que semblant fatcha hagi pogut atentar contra la meva honra?!

Benet= Ay, senyó!.. á voste l'han enganyat. Pero sosegui s... posis sobre si, y calmis sobre tot.

D. Lleo= Calmis... calmis!.. Ja ho diu voste! tevas ó mevas...

Benet= Si l'compadeixo... si comprench be la seva situació!

Ves qui ho habria dir... á la seva edat!.. Pero que vol ferhi?.. Quant á lo dona li dona per ser un cap vert...

D. Aleo = No l'insulti! Vosté menos que ningú te dret á calificarla.

Benet = Tornemhi!

D. Aleo = Jo no soch d'aquells marits que dormen. Estava alerta fa molt temps y he lograt cullirli la pista.

Benet = Vaya una pista!.. Vosté fora molt mal cassador.

D. Aleo = Tinch bon ull y millor olfato.

Benet = Ja! y la coneix ab l'olor?

D. Lleo = Sí senyó!! ¿Donchs qué's pensaba?

Benet = (Qu'animal!) Pues amich meu, aquesta vegada ha perdút ls' vénts.

D. Lleo = (ensenyantli las trapitjadas.)

Veu aixó... y aixó... y aixó?..

Ben = Sí. Y qué?

D. Lleo = Es l'estampa dels seus peus.

Ben = S'equivoca de mitj á mitj.

D. Lle = Jo no m'equivoco may!

(li dona la botina.)

Prengui la mida.

Ben = No es necesari. Aqueixa estampa, com voste diu, es dels meus peus.

D. Lleo = ¡Mentida!

Benet = ¡Gracias!

D. Lleo = Aquestas trepitjadas están frescas y vosté porta l'calsat aixut. Y sobre tot, com vol compará aqueixas patarras ab l' penét de la meva senyora?

Benet = Es que aquets peus que está mirant no son ls meus.

D. Lleo = Que vol dir?

Benet = Lo que sent.

D. Lleo = Cuants peus te vosté?

Benet = M'esplicaré. Aquets son ls de está per casa, pero

cuant surto n'uso uns de
mes petits.

D. Lleo = Aquet tipo s'está burlant
desvaradament de mi!

Benet = Oh!.. no ho cregui!

D. Lleo = Voste es un pillet de set
solas!

Benet = (Ay!.. ja m'torna á buscar
camorra!..) (tractant de fugir)

D. Lleo = (atajantli l' pas.) ¡Quiétu!..
Voste tracta de desorientarme
y no ho logrará.- Entreguim
immediatament la meva senyora
y despres ya 'ns entendrem.

Benet = Pero d'ahont vol que la
tregui?

D. Lleo= (desenvainant l'estoch.)

Miri que l'enfilo com un cargol.

Benet= Haay!!! No cometi un atentat!.. Jo no se de que m'parla. (corrent per la escena)

D. Lleo= Donchs yo li faré entendrer. (corrent detras d'ell ab l'estoch desenvainat.)

Benet= Favor!.. assistencia!..

D. Lleo= No cridis!.. cobart!

Benet= Socorro!.. que'm matan!.. (entra per la primera porta: D. Lleó detras.)

D. Lleo= Ah! ya t'tinch!.. (desde dins) ¡No t'escaparás, cobart!

Benet = (Surt tot esbarat per l'altre porta.)

Aaay!!!.. ahont me fico?..

Ah!.. aquí! (s'amaga sota la taula)

D. Leo = (tornant á sortir) Oh!.. ha fugit!.. Haurá saltat per aquesta finestra... Mes ella!.. Jo la descubriré! (torna á entrar)

Benet = (Treu l'cap per sota la taula)

Senyor!.. librenme d'aquesta fiera.

D. Leo = (Surt per l'altre porta) Res!.. ni rastre! He buscat tots los racons y tal dona no apareix. ¡Qu'es estrany!.. Si hauré vist visions y aquestas m'han fet cometrer una impru-dencia?.- Si, si, no hi ha dupte; aquest home es ignocent. M' hi cegat, l'hi ofés sens motiu

y dech darli una satisfacció.

(surt á l'escola)

Eh!.. mingó!.. puji, home; no tinga por, no li vull fer cap mal.

Benet = (Si, ara hi corro.)

D. Llo = Ca!.. Qui sab ahont para!.. Ha sortit escapat y casi men alegro, perque l'meu primer prompte es terrible. Tornaré á demanarli que'm dispensi, y entre tant passaré á casa á veurer si ha tornat la pau. (sen va)

Escena 4.a

=

Benet.

com bufa!

Benet= Ay!.. Sembla que sen ha anat!

(surt ab molta precaució)

¡Quin home mes terrible!..
Pobre senyora Luyas!.. ab aquet
casament ha fet un pá com
unas hostias. Ca, ca!.. no
hi vull pas tractes.- desde
avuy daré veus per buscar un
altre ~~xxxx~~ cuarto.- Oh!.. y m'
cridaba per donarme satisfac-
ció... No, no... vaja en nom
de Deu! L' perdono de tot cor
ab tal que no repeteixi la visita.
La veritat es que si no m' es-
pavilo á fugir, m' enfila com
una mitja.- Vaya unas bro-

mas!.. - Ay!.. algun presa.. Si será ell!.. Deixam tancar las porta.

(s'dirigeix corrent á la porta á temps qu' entra Dª Paca tota sofocada y s topan de cap.)

Escena 5ª

Dª Paca y Benet

Benet = Oh!!! (crit d'espant) } (á un temps.)
Dª Paca = Ay!!! (crit de dolor) }
Benet = (Quina topada!..) S'ha fet mal, senyora?
Dª Paca = No, no ha estat res... la culpa es meva. He entrat ab tanta precipitació... - Permetim.

(assentanse).

Benet= Vosté es dueña!.. disposi... estich al seu servey, senyora! (fent cumpliments exagerats.) (Aquesta visita es mes agradable.)

Da Pau= Tinch l'gust de parlar ab ló senyór ~~Bethaleza~~?

Benet= Oh!.. L'gust es meu!.- Per servirla. (Quina senyora mes guapa!)

Da Pau= Donchs á vosté busco, y voldria parlarli ab confianssa. Fassi l'favor de tancár la porta.

Benet= (Que deurá volguer?) (tancant la porta) Espliquis. (sentantse al seu costat)

Da Pau= Aquet replá es tant fosch que equivocadament he pujat al altre pis. ahont m'ha ve-

but una senyora molt amable
y s'ha empenyat en ferme descansar.
Benet= Ah! si, donya Marta.
Da Pac= Ella m'ha donat molt bons
antecedents de vostè y espero
que'm servirá com desitjo.
Benet= (Carambas!.. y que reguapa es
aquesta senyora!) Jassi
l' favor de esplicarse que
'm te *in totum* á la seva dis-
posició.
Da Pac= Gracias. - Ay!.. estich tant emo-
cionada!..
Benet= Tranquilisis, senyora!.. Aquí
pot considerarse tant segura
com si estés dintre un sagrari.

Dª Pac= (mirantlo ab detenció de cap á peus)
Aixís m'ho penso!

Benet= (Quina mirada!.. Sembla que li soch simpátich!)

Dª Paca= Anem al assumpto.– Aquí ahont me veu soch molt desgraciada!.. y perque sen fassi càrrech vaig á feoli historia dels últims sis anys de la meva existencia.

Benet= (Mosca! Quina consulta mes llarga!)

Dª Pac= A la edat de vint anys vaig casarme, enamorada ab deliri, y ab la natural ansietat de disfrutar las delicias del ma-

trimoni, que éra per mi la llibertat y la vida. Horfana de pares desde la meva infancia vaig criarme al costat d'una tia hipócrita y avara, que no'm deixaba treurer l' cap en forat ni en finestra. Figuris si tindria desitj de sortir de la seva tutela! - Durant los primers mesos de casada tot foren goigs y venturas; pero al poch temps va comensar lo meu marit á treurer sanch per la boca, originantse una tisis que l' portá al cementiri despres de molt sufriment.

Benet = Que vol ferhi, senyora: desgracias que Deu envia.

Da. Pac = Oh, si!.. ja pot ben dirho!.. Per mi va ser un cop terrible!.. Apesar de que m' deixá lliure y ab posició bastant desahogada.

Benet = Vamos, menos mal; pues segons diu l' refran: <u>los duelos con pan son menos</u>.

Da. Pac = Despres de molt plorarlo, vaig fer ferm propósit de conservar pura la memoria del meu Ricardet, pero com lo diable sempre tenta, als deu mesos de viuda, que son los que exigeix la lley, ja habia

reincidit.

Benet= Si que va tenir poca espera.

Dª Paca= Ay! ben cara vaig pagar la meva lleugeresa.

Benet= Pobre senyora!...¿Es a dir que l' segon marit també li va sortir tarat?

Dª Paca= Al contrari! Si tenia una forsa com un toro!... Cada pallissa que 'm donaba m' tenia portrada al llit una semmana.- Jugador desenfrenat, pasaba llargas temporadas sense veurel. Sols venia á casa per ferme soltar ls interessos que m' habia deixat

l' pobre Ricardet. Ay! si durá gaire temps m' deixa arruinada! Per ma bona sort va reventar als set mesos d' una forta borratxera, y moments antes de morir, per despedida, d' un cop de puny m' va fer saltar dos dents, que desde llavors porto postissas.

Benet = Valgam Deu!.. Cuanta tragería! — No li quedarian ganas de buscar nova companyia.

Dª Paca = Ay!.. senyo Benet!.. La naturalesa es tan flaca!..

Benet = Que!.. Ja 's cansa de viurer ab tranquilitat? No seré yo

que li aconsellí un nou en-
llás.

Dª Paca = Si fos aixó vay!.. Pero desgra-
ciadament á las dos semmanas
de la mort del segon marit,
ya estaba ab relacions ab l'in-
dividuo que m'arreglá 'l des-
calabro de las dents, y que
avuy dia es 'l verdugo de la
meva existencia.

Benet = Vosté es incorretjible, senyora!..
aixó ya passa de vici, y m'atre-
veixo á dirli que no té dret
de queixarse.

Dª Pac = Que vol ferhi!.. son planetas.
Durant 'l temps que'estiguerem

en relacions se'm mostrà tant sumís y tant amable, que estaba plenament persuadida d'haber trobat al fi la meva mitja taronja: mes tant prompte adquirí drets de propietat, feu un cambi tant radical que ni semblava l' mateix. L' manso angell se'm va convertir als pochs dias en terrible lleó! Desconfiat, avaro, gelós hasta de la seva sombra, m'ha constituit en una verdadera esclava. He tingut que suprimir fins lo servey de casa, per no fer mes públicas nostres miserias.

y m' veig reduhida á la situa-
ció mes humillant. - Ay!..
yo 'm queixaba del segon marit
y sisquera en mitg de tots los seus
defectes m' deixaba ab completa
llibertat. Aquet ni m' permet
treurer l' cap al balcó, ni rela-
cionarme ab ningú, hy hasta
he tingut qu' abstenirme de
sortir á passeig ab ell, per e-
vitar publicitats y escándols.

Benet= Ja es ben trista aquesta vida.

Da Pac= No pot formarsen idea!..
Dada la seva professió de cirur-
già dentista hi ha que rebrer
las personas que venen per ferse

alguna operació odontàlgica.
y á forsa de continuas pelote-
ras per si l'un me miraba ab
descaro, si l'altre m' feya
una senya convinguda, si
aquell m' tiraba un requiebro,
insolentantse sens mes ni mes
ab uns y altres, ha acabat per
distreurer tota la parroquia
y á mi m'achaca la culpa d'
aquet retraiment. Avuy hem
tingut una sarracina terrible
y m' ha fet dos verdangs en
certa part, que si convé pò-
den servir de proba testimo-
nial.

Benet = (¿A que vé contarme aquestas cosas?)

D.ª Paca = Aixis es que desesperada he aprofitat un moment de descuit per escaparme y venir aqui á posarme baix lo seu amparo.

Benet = (¡Quins compromisos!) Senyora, yo deploro la seva situació, y cregui que si m' fos posible remediarla...

D.ª Pac = A aixó vaig. — Una vehina compadescuda de la meva desgracia, m' ha informat que vosté podia aconsellarme y encarregarse al mateix temps

de las tramitacions del divorci,
que estich ben resolta á portar
á cap. — Vosté dirá si está
disposat á servirme?

Benet = Miri qu' aquet pas es molt
serio y deu meditarse molt.

Dª Paca = No tracti de disuadirme: estich
fermament resolta á demanar
la separació. Sé que vosté es
un jove de costums irreprochables,
y com no tinch ningú mes á qui
demanar amparo, á vosté
m' entrego, y no surtiré fins
y á tant que tot estiga arret-
glat.

Benet = (Ay... ay... ay!... Aquesta dona

esta boija!) Ja sab lo disbarat que ha dit, senyora?

Dª Pac = Li pagaré l'hospedatje que vulgui pues no tracto de serli gravós.

Benet = Lo que té de fer es anarsen quant antes pues si lo seu marit averigua l'seu paradero...

Dª Pac = (alsantse) Com?... M'despedeix?

Benet = Ho sento, pero no puch obrar d'altre manera.

Dª Pac = Donchs li participo que no m' moch. Aqui he vingut confiada ab Vosté y aqui m' quedaré pesi á qui pesi.

(Trayentse la mantellina que deixa sobre la taula)

Benet= Axó sols me faltava! ¡Vaya un dia d'entrebanchs!

Da Paca= Jo m'acomodaré allá ahont vosté vulgui que no es lo meu ánimo causarli cap molestia: y per diners no s'apuri que n'porto sobrats. (ensenyantli una bossa)

Benet= Está vist!.. Aquesta dona m' vol perdrer!

Da Paca= (Mirant la primera habitació esquerra) Aquet cuarto podrá servir per mi y vosté s'acomodará en esta sala fins y á tant que estigan ultimadas totas las habitacions, y quedi ~~jo~~ en completa llibertat d' obrar segons l' meu capritxo.

Benet = (Axò voldrias!)

Dª Paca = Ara lo que convé es procurar per la vida que jo encara estich dejuna. Déixem anar á la cuina y veuré qu'es lo que fa falta. (entra á la 2ª porta)

~~Benet~~ =

Escena 6ª

Benet = Endevant!.. Aquesta dona ~~Bepet~~ mana y disposa com si fos á casa seva. Si ara vingués Mosen Joseph y'ns sorprengués ab tanta confiansa, Deu sab lo que pensaria!.. Y no li faltarian motius per fer mals pensaments. — La vritat es qu'es molt guapa y á mi

no se lo que m' passa contemplantla. (pegantse un cop al front com si li acudis una idea)

¡Si será l' dimoni en forma de dona qu' ha vingut á posarme un parany!

Escena 7a

Benet y Da Paca.

(surt ab un cistell, un setrill, y una ampolla)

Da Paca — Com mes va mes contenta estich d' haber vingut á parar en esta casa. Voste es un jove que val un mon. Tot tant arregladet!... tant limpio!... La cuina sobre tot s' pot llepar... Em sembla qu' aqui estavem tots dos com 'l peix al aigua.

Benet = (Si, si no us pescan y eus clavan á la paella.)

Dª Paca = (donantli l'cistell, setrill y ampolla) Tingui, aquí te dinerys... (li dona) Porti vosté mateix lo que vulga... jo no tinch l' cap per res. Entretant encendré foch y prepararé la minestra. (li posa la capa y l' barret) (abrassantlo en un arranque d'entusiasme.) Ay!.. que contenta estich! Jo l' hagués conegut antes de fer l'últim disbarat!

Benet = (esporuguit) (Ja ho he dit, es l' dimoni!)

Dª Paca = Vosté es solter, encara?

Benet = Si senyora, estich per mereixer.

Da Pac = Be, pero ya n' deu tenir alguna de escullida.

Benet = Ay, no, no! no'm parli d'aquestas cosas.

Da Pac = Perque? Que no li agradan las donas?

Benet = Ni sombra!... (Vol enganxarme.) y procuro fugirne com del mal esperit.

Da Pac = Vaja, que si's presentes un bon partit ja l'arreglegaria.

Benet = No ho cregui! Oh!.. y encara que volgues no podria.

Dª Pac = Ay!.. ay! perqué?

Benet = (Tot sofocat) Men dono vergonya!..

Dª Paca = Vamos, home!.. á mi ya pot dirmho tot.

Benet = (Ay!.. com ~~xio~~!.. Jo no sé lo que 'm passa!)

Dª Pac = Ja, ja, ja, ja!.. Sab que 'm fa molta gracia? Ja! ja, ja!..

Benet = ~~Ay~~ (Que 's burleta!)

Dª Pac = Vají, vají per la compra que despres continuarem aquest asumpto. Ja!.. ja!.. ja!..

Benet = (deixant les trastos sobre la taula y penjant l' barret y la capa.)

Donchs no hi vaig, está dit!

Que s' ha pensat aquesta dona?..

S' creu que perque sech, anem
a dir, una criatura, ni farà
l' bon Jesus?

Da Paca= Y ara, que l' hi agafa?

Benet= Y sobre tot, no vull que'l
seu marit averigui l' seu pa-
radero y tinga que pagar cul-
pas agenas.

Da Paca= Encara qu'aixó fos, no li don-
ga cuidado: L' meu marit
te sols lo primer moment.

Benet= Si, pero aquet moment
basta perque m' enviï al
altre barri.

Da Pac= Y com l' ha de matar?

Benet= Com?... aixis, psssit!...

d'una punxada. A mi se'm
mata molt facilment...
soch molt tendre.

Dª Pac= Sab que se m'afigura que vosté
te molt poch d'home?

Benet= Senyora, tinch tot lo necesa-
ri, gracias á Deu!..

(gran pich á la porta.)

Oh!!! (espantat)

Dª Paca= Ay!!!. (Si será l'meu Lleó!)

// D. Lleo= Obri, que vinch de pau!

Dª Paca=(Si, es ell!..) Per Deu! no
obri! (abrasantse ab Benet.)

Benet=(forsejant) Deixim anar!.. no
m' toqui!

// D. Lleo= Vol obrir, com cent mil diables!

(Picant mes fort.)

Benet = (donant un gran crit). No!!!

Dª Paca = (soltantlo) Ay!!!

4 D. Lleo = Miri que tiro la porta á terra!

Benet = Sen guardará prou! Cridaré lladres!

Dª Paca = Deu meu!.. Quin escándol!

Benet = Voste se l'ha buscat.

Dª Paca = Sembla que se'n ha anat.

Benet = Ca! no m'en fio.

Dª Paca = No te cap mes sortida?

Benet = Ah! si: per la corda del pou.

~~Dª P~~ (dirigintse á la 2ª porta)

Dª Pa = Y yo detrás de voste.

(agafantlo per detrás del gech.)

[library stamp: ... de Catalunya, Barcelona]

Benet = No'm comprometi!

(van donant voltas per la escena)

D.ª Pac = Jo no'm separo de vosté de cap manera.

Benet = Si?.. donchs m' tiraré per la finestra.

(al arribar als dos á la finestra ella pega un crit y escapa cap á la cuina.)

D.ª Pac = Ay!!!

Benet = Ja 'n soch libre! aquí de las mevas!

(atravesa una cama fora la finestra á temps que D. Lleó n'atravessa un altre per entrar. Molta rapidés tota l'escena anterior.)

Escena 8ª

D. Lleó y Benet.

(sentats los dos sobre l'pedris de la finestra)

D. Lleo = Per servirlo!

Benet = ¡Ay!!

D. Lleo = ¡Ja l'tinch! (deteninlo pel clatell)

Benet = (M'ha cullit!)

D. Lleo = Voste no'm coneix á mi!

Benet = (Massa... per desgracia!)

D. Lleo = Quant se'm tanca un forat en busco un altre. Voste no m'ha volgut obrir la porta y entro per la finestra.

Benet = (tremolant) Si... si... ja ho veig!

D. Lleo = (Jentlo saltar á la escena.)

sosseguis, y no tremoli, home!... que no me 'l haig de menjar. Te poch tall vos-té per mi!

Benet = (Ay! si serà un salvatje disfressat!)

D. Leo = Vamos à veurer... ¿Per qui mo-tiu no m'ha volgut obrir la porta?

Benet = Es que... estaba fent un tre-vall que porta molta pressa, y jo quant trevallo no obro à ningú.

D. Leo = Ja!.. y vostè viu sol?

Benet = Sí senyó.

D. Leo = Donchs ab qui estaba parlant antes?

Benet= Bah!... aprensions seras!..

D. Lleo= No m'ho negui! Jo he sentit una veu famella, y per cert bastant coneguda.

Benet= Quina mania! No acaba vostè mateix de passar revista per tots los racons d'aquesta casa?

D. Lleo= Donchs ara hi tornarem! Passi endevant. (empenyentlo à la 1ª porta.)

Ben= Ja veurà com no es lo que buscà.

(entran y Dª Paca surt per la 2ª porta)

Dª Paca= No m'atrapas! (escapa per la del fondo)

(tornant à sortir per la 2ª porta)

Benet= S'ha convensut?

D. Lleo= Per forssa! (Y no obstant juraria...)

Benet = (Aquesta dona s' ha evaporat!
¡Ja deya yo bé, que era l' dimoni!)

D. Meo = Sento molt los destorbs que l' hi he ocasionat, y contim desd' ara per un amich.

Benet = Gracias.

D. Meo = Y vamos á veure. ¿Vosté quin pito toca?

Benet = Com?.. no l' entench!

D. Meo = Home! vull dir.. com se diu, y en que s' ocupa?

Benet = Ah!.. ya!.. (Parlant molt depressa y com si venés la llissó)
Jo m' dich Benet Pastanaga y Sureda, per servirlo. So natural de Manlleu y fill llegi-

tim de pares pobres, si be honrats.
Estudio l' segon any de teologia
y veyentme obligat á procurar-
me ls medis per seguir la
carrera, m' dedico á fer copias
d' espedients y á tramitar alguns
negocis de la curia que m
proporciona mossen Joseph.
De manera que si voste neces-
sita dels meus serveys ja siga
per casori, divorci, ó altres
asumptos dependents d' aquet
negociat, pot disposar de mi
en totas las gestions necesarias,
que cregui será servit ab
l' interes y actividat que

tinch acreditadas, mediant
sols una módica retribució.

D. Leo = (aturdit) Prou, home, prou!
Vaya una carretilla!.. Vosté
fora bon comerciant: sab fer
molt be l'article. (No hi
ha dupte, m'habia equivocat:
aquet ningú es incapás...)
Dispensi la forma inconvenient
ab que m'he presentat á casa
seva. Jo, aquí ahont me veu
soch molt enrahonát y si
bé acostumo deixarme portar
del primer moment, cuant
regonech la falta se esmenar-
la.-; Pero ay de vosté si ha-

qués estat cómplice d'ella?...
L' boci mes gros hauria sigut
l' orella.

Benet = (Que bárbaro!)

D. Lleo = Li repeteixo que 'm dispensi...
y ja ho sab, mani y disposi.

(sen va - Benet l' acompanya)

Benet = Gracias, gracias... (salvatje!)

D. Lleo = (tornant á entrar) Ja tindré l' gust
de visitarlo ab frecuencia, per-
que vosté m' es molt simpátich.

Benet = Gracias... men alegraré...
(com si m' escaldesin.)

D. Lleo = Hasta la vista. (sen va)

Benet = (Llego t' tornis!)

(deixantse caurer en una cadira.)

Escena 9a

Benet

Ben = No hi ha mes, es precís cambiar de domicili y quant antes millor... Aquest home seria la meva pesadilla!.. Men aniré á l'altre extrem de ciutat, á veurer si posant terra pel mitj evito la seva presencia. — Uf!.. quin dia de pega! — Ja te rahó aquell ditxo castellá: "Hay dias de mala luna..."

(dirijintse al publich)

Vamos á veurer si tinch rahó de queixarme: —

Arribo á casa mullat com
un peix, desitjós de posar-
me ab la deguda comoditat
y comensar la tasca per gua-
nyarme l' pá de cada diá;
y sense com va ni com costa
se'n presenta l' marit de la
senyora Tecla, á qui jo no cone-
xia, buscantme camorra per
enredos que jo ignoro.
Apenas acabo de desempellegar-
men, m' surt l' altre ver-
gaula, y comensa á esplicar-
me miserias y tonterias
que res m' importan y s' obs-
tina en que jo tinch de ser

lo seu redemptor. — Lo que
no m' cap á la barretina
es la seva desaparició. — Dintre
de casa puch ben jurár que
no hi es. — De segú era l' di-
moni que venia á tentarme.
Y yo estaba ya mitj leri-leri,
perque la vritat es que se
m' ha presentat ab forma
molt seductora. — Bah! bah!..
vajin al batavant!.. y dono
per ben empleats tants
disgustos ab tal de no
veurels mes.

Escena 10ª

Benet y D. Lleó.

(D. Lleó surt tot escabellat, ab la corbata desfeta, mostrant ab aquet desarretglo lo seu estat de desesperació.)

D. Lleó = Aquí estich altre vegada!

Benet = (Malehida la falta que feyas!)

D. Lleo = Comprench qu'estich abusant, pero vosté es un amich y 'ls amichs son per las ocasions. — (passejantse frenetich per la escena)

Sab que lo que'm passa es terrible?

Benet = Mes terrible es lo que'm passa á mi!

D. Lleo = Que vol dir ab aixó?

Benet = No res, home... no s'enfadi!

D. Lleo = Fassi 'l favor d'assentarse.

Benet = No senyó... gracias, estich bé.

D. Lleo = (obligantlo) Li dich que s'assenti!

Benet = (No hi ha dupte!.. está locát!
Ay, pobre de mi!.. ya puch cantar l' de profundis.)

D. Lleo = La dona m' ha fugit, y á m' aquet paper se 'n despedeix per in eternum. (mostrantli una carta)

Benet = (Jo faria l' mateix, si pogués!)

D. Lleo = Jo no puch viurer sens ella.
Voste m' és molt simpátich, y en proba d'aixó que vinch á despedirmen antes d' empendrer l' últim viatje.

Benet = Ah! voste marcha?

D. Lleo = Sí senyó!.. al altre mon!

Benet = Se 'n va á América?
(M'en alegro!)

D. Lleo = (aixecantse furiós) ¡Al infern!..

Benet = (senyantse) ¡Ave Maria purísima!

D. Lleo = Amich meu, vull donarli
per despido un bon consell.
¡No's casi may en la vida!

Bene = Oh! no hi ha cuidado! Ja molt
temps que tinch fet vot de cas-
tedat.

D. Lleo = De veras?

Benet = Y tant de veras! Encara qué
mi veu jove, conech l' mon:
y se que la dona es un ani-
mal que no dona mes que
disgustos.

D. Lleo = (Contemplantlo ab admiració)
Home!.. voste es un sabi!

y aixó que nó 'n fá la cara.
¡Jo l'hagués conegut antes de
fer la bestiesa de casarme!..
Veu aquet revólver?...

Benet= Aaay!!!...)

D. Neo= Es l'única esperansa que'm
queda.

Benet= Que diu, sant cristiá!.. No
fassi disbarats!

D. Neo= Vosté será l'unich testimo-
ni de la meva mort! Vosté
recullirá l'meu últim sus-
pir.

Ben= (esclatant en plor.)
No... no... per Deu!.. que vol
que'n fassi, pobre de mi?... Guárdil!

D. Lleo = No plori!.. ¿No veu jo qu' estich tranquil?

Benet = Si es vritat que... m'estima!..
no'm dongui... aquet... sentiment.

(volguentlo abrasar)
D. Lleo = No tracti de desicadirme!..
Si s'hi oposa l'envio endevant
á buscarme cuarto. (amenaçantlo ab l'revolver)

Benet = (aaay!!!) no... no... ~~no~~... no...
(Jem forsas de flaquesa) Ja pot
matarse cuant vulgui.

D. Lleo = Ap!.. aixi.. animim! ~~Vaste~~
Busquém una posició digne!..
No vull que se m' critiqui..
(posantse en fatcha)
Li sembla si estich á bon
punt? (apuntantse l'revolver al pols.)

Benet= No, no... esperi: (M'acut una ideya). •

D. Leo= Expliqui: pero enllestéixi.

Benet= Ja que tant resolt está á matarse, ¿ha pensat en arreglar comptes ab la seva conciencia?

D. Leo= Sí senyó, tot está saldat; no dech res á ningú. ¿Li oferéix res més?

Benet= (Senyor, inspiréume!...) Posis á lo menos un poch més decent. No veu que si s' mata aixis dubtarán del seu valor? Creurán qu' ha estat un arranque de desesperació?

D. Lleo = Es molt cert. Vostè en tot atina... ¡Cuant jo dich qu'es un sabi! - Porti un mirall y una pinta.

(arreglantse la corbata)

Benet = (Procurem guanyar temps.) Dintre aquet cuarto trobará lo necesari.

D. Lleo = Donchs vaig á arreglarme:

(entra 1a porta dreta)

Benet = ¡Y no deixa l'arma!.. Corro á demanar auxili!

(va á sortir á temps qu'entra Da Paca)

Escena 11a

Benet y Da Paca.

Benet = Ay! l'altre boija!

Dª Paca = Vinch à recullir la mante-
llina que m'he deixat olvi-
dada.

Benet = No m' detinga si vol evi-
tar una desgracia!

Dª Pac = Esperis. (deteninthlo) tornim
las cinch pesetas qu'antes
li he donat.

Benet = Voste vol carregar una
mort sobre la seva con-
ciencia!.. (forsejant per sortir)

Dª Pac = No m'amenassi, poca ver-
gonya, sino aqui mateix
li trech 'ls ulls.

(embestintlo ab unas estisoras)

Benet = (arrodillantsch als peus) Ay!.. tinga

compassió de mi!

Escena 12ª

Dits y D. Lleó.

D. Lleó = Que veig!.. la perjura, y l'seductor als seus peus!.. (li dispara) Mór, miserable!

Benet = Jesus!! (cau)

Dª Paca = Assessino!!!

D. Lleó = Y tu, dona malvada... ves á acompanyar al teu seductor. (altre tiro.)

Dª Pac = Ja!.. ja!.. ja!.. ja!.. - May hauria cregut que ls teus ridícols celos t' portessen á fer tan vil acció. - Cobart!.. aixis demostras lo teu valor?

D. Lleo = Paca!.. no m' provoquis!.. encara tinch cuatre tiros á la ma!

D.ª Paca = Dispara!.. aqui m' tens disposada al sacrifici.

D. Lleo = Tant l'estimabas?

D.ª Paca = Prou insults! - Aquest infelis es ignocent y la meva sola falta es haber escapat de las tevas violencias. Pero coneixent lo teu caracter, antes de sortir de casa he tret las balas del revolver.

D. Lleo = Que dius?.. Luego aquest home...

D.ª Pac = No te res... no ~~es~~ mes

que l'susto.

Dr. Lleó = Ay! Paca!.. Tu ets lo meu angel salvadór!.. Perdónam!

(se li arrodilla als peus)

Da. Paca = Ab una condició: Que has de jurarme d'aquí endevant ser dócil y confiat en la virtud de la teva esposa.

D. Lleó = L'ho juro. Aixó m'servirá d'escarment.

Da. Pac = Deu ho fassi! — Y vosté que fa asegút? Aixequis que no te res.

Benet = (posantse dret ab un brinco)

N'está ben segura?

Da. Pac = Y tant segura. No ha

estat mes que ruido.

D. Lleo = Amich meu, dispensi.

Benet = Oh! ja ho diu vosté?..
Pot dispensarse una empenta, una trepitjada, hasta una bofetada si m'apura, pero l'atropello que ab mi ha comés necesita un altre reparació.

D. Lleo = Es molt cert: vosté ha rebut l'ofensa y té l'dret d'elecció. — Escullexi; pistola, sabre, floret, á tot m'avinch.

Benet = Que diu ara?

Dª Paca = (á D. Lleó) Vaya una esmena! — Senyo Benet, ja procurarem recompensarlo pel susto qu'ha portat.

Bene= La millor recompensa es
que 'm deixin en pau d'una
vegada.

D. Lleo= Antes es necesari que 'm
otorgui l' seu perdó...

Ben= Ja está perdonat.

D. Lleo= Y que 'm diga quant li
dech per la molestia.

Ben= No m' deu res; estem en
paus.

D. Lleo= Aquest insult no l' passo.

Benet= Tornemhi!

Da Pac= ¡Lleó!..

D. Lleo= ¡No m' dona la gana! Jo
soch bon pagador y...

Ben= Bueno! ya li enviaré l' compte.

D. Lleo = Està be: aquí te las senyas. (dantli una targeta)

D.ª Pac = Lleó!.. á casa.

D. Lleo = Desseguida. (dirijintse tots al foro) Ja ho sab: yo soch un amich. (sen van)

Benet = Si, si.. gracias... igualment! (tanca depressa la porta) Ay!!! gracias á Deu! (dirijintse al publich)

Senyors, ja ho saben: yo soch
poruch per temperament,
y com lo susto es recient
no estranyin qu'estiga groch.
Entre un foch y un altre foch

he vist ma vida en un tris:
si volen ferme felis
ho tenen ben bé à las mans.
y 'ls donaré gracias grans
si m' despedeixen... aixis.

(fent ademan d'aplauso)

Pròu